

Saksutredning

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
	Forvaltningsstyre	

Høyringsuttale - Forslag til ny forskrift om produksjonstilskot og avløysartilskot i jordbruket

Bakgrunn:

Landbruks- og matdepartementet har sendt på høyring forslag til ny forskrift om produksjonstilskot og avløysartilskot i jordbruket. Frist for høyringsuttale er 20. oktober 2014, og ny forskrift skal tre i kraft 1. januar 2015.

Bakgrunn for forslaget:

Dagens produksjonstilskotforskrift har vore gjeldande i 12 år. I løpet av denne perioden har vilkåra for tilskot i forskrift og jordbruksavtale berre vore gjenstand for mindre justeringar. Erfaringane sidan forskrifta vart fastsett i 2002 tilseier at det no er naudsynt med ein meir heilskapleg gjennomgang.

Regjeringa sitt mål er å styrke landbruket gjennom forenkling av regelverk og verkemidlar over jordbruksavtala. Dei viktigaste områda er:

- Avvikling av særføresegnene for samdrifter
- Oppheving av formelle felles eigarinteresser som sjølvstendig grunnlag for å kunne avskjere tilskot
- Oppheving av kravet om at føretaket må vere mva-registrert eller ha hatt ein avgiftspliktig omsetnad på minimum 20 000 kroner året før søknadstidspunktet
- Endra produksjonskrav for føretak med amme- eller mjølkekyr
- Endring av vilkåra for tilskot til avløysing ved ferie og fritid

Ei avvikling av særreglane for samdrifter inneber at kompliserte føresegner i produksjonstilskotsforskrifta og avløysarforskrifta kan opphevast, og utgjør dermed eit betydeleg bidrag til eit enklare og meir oversiktleg produksjonstilskotsregelverk.

Departementet ser vidare behov for å inkorporere regelverket for tilskot til avløysing ved ferie og fritid i produksjonstilskotsregelverket.

Vurdering:

Tal frå søknad om produksjonstilskot og avløyising ved ferie og fritid i januar og august 2013 viser at det i Lesja vart utbetalt totalt 49,1 millionar kroner i produksjonstilskot og 7,9 millionar kroner i avløyisartilskot.

Endringane som er foreslegne er delvis ei presisering av regelverk som vil ha same formål som tidlegare, delvis mindre justeringar for å tilpasse regelverket til den utviklinga som har vore og delvis ei endring i krav/vilkår for å motta produksjonstilskot.

Lesja kommune vil her kommentere nokre punkt i forslaget til ny forskrift som ein meiner vil kunne verke mot sin hensikt/ha negative konsekvensar for jordbruket i Lesja:

- Avløyisartilskot

I forslaget til forskrift er det lagt opp til at avløyisartilskot ikkje lengre kan utbetalast til avløyisarlaga. Dette vil gjere at avløyisarlaga ikkje lengre kan ta risikoen med å forskottere utgiftene til avløyising og sjukdomsavløyising. Dette kan i verste fall føre til at ein brukar som vert sjuk ikkje har råd til å skaffe seg avløyisar under sjukdomsperioden, som igjen kan gå utover dyrevelferden. Lesja kommune ønskjer ikkje denne endringa i regelverket, då ein med dette sett ei velfungerande ordning for sjukdomsavløyising og dyrevelferd i fare.

Forskrift om produksjonstilskot og avløyising ved ferie og fritid bør ikkje slåast saman. Krav til endringar i produksjonstilskot, kan og på sikt føre til krav om kutt/endringar i avløyisartilskotet (WTO). Det er meir naturleg at avløyising ved ferie og fritid og sjukdomsavløyising er i same forskrift, som i dag. Begge ordningane er velferdsordningar, og høyrer saman.

- Samdrifter og beite

I departementet sitt forslag til ny forskrift er det lagt opp til at samdrifter skal leige beiteareal, og medlemmane i samdrifta ikkje lengre kan få dispensasjon for å nytte samdrifta sine beitedyr på beiteareala medlemmane sjølve disponerer og søker arealtilskot på. Lesja kommune meiner dagens ordning med høve til dispensasjon er betre tilpassa dei faktiske tilhøva der dei ulike medlemmane i samdrifta (grunneigarane) som bur på gardane har tilsyn med dyra som beitar i nærleiken. Ofte har han/ho og ansvar og interesse for vedlikehald av gjerde og beiteareal generelt.

Det er i forskriftsforslaget lagt opp til vidareføring av dispensasjonsordning knytt til hest på beite, og ein meiner det er rett å fortsatt opne for dette og knytt til samdrifta sine dyr.

- Tilskot til bevaringsverdige storferasar

I forslaget til ny forskrift er oversikt over kva rasar dette gjeld flytt til jordbruksforhandlingane. I dag ligg dette i forskrifta. Lesja kommune meiner at denne oversikta fortsatt må ligge i forskrift, for å sikre langsiktigheit og forutsigbarheit, og for å sikre at definisjonen av bevaringsverdig rase skjer på eit fagleg grunnlag (Norsk Genressurscenter). Dette bør ikkje vere gjenstand for årlege forhandlingar.

- Avkorting

Departementet forslår å gjere om dagens «kan-regel» til ein «skal-regel» når det gjeld avkorting og regelverksbrot. Dette meiner Lesja kommune i mange tilhøve vil vere svært lite hensiktsmessig, og ikkje minst uforholdsmessig «strengt». Dagens «kan-regel» for avkorting ved feilopplysningar må vidareførast.

Når det gjeld driftsfellesskapsføresegna, kan ein ikkje sjå at dette i utgangspunktet svært kompliserte området vert forenkla med forslaget til ny forskrift, kanskje snarare tvert i mot.

Dokumenter

- 1 S Høyringsuttale - Forslag til ny forskrift om produksjonstilskot og avløyisartilskot i jordbruket

Vedlegg

- 1 Høyringsnotat - Forslag til ny forskrift om produksjonstilskot og avløyartilskot i jordbruket
- 2 Utkast til ny forskrift om produksjonstilskot og avløyartilskot i jordbruket

Rådmannens innstilling

Lesja kommune vurderer dei fleste foreslegne presiseringane i regelverket som hensiktsmessige. Lesja kommune vil likevel framheve fylgjande punkt som vil kunne verke mot sin hensikt/ha negative konsekvensar for jordbruket i kommunen:

- Dersom avløyartilskot kan lenger kan utbetalast til avløyjarlag vil dette medføre at avløyjarlaga ikkje lenger kan ta risikoen på å forskottere utgiftene til avløyning og sjukdomsavløyning. Dette kan i verste fall føre til at ein brukar som vert sjuk ikkje har råd til å skaffe seg avløyjar under sjukdomsperioden, som igjen kan gå ut over dyrevelferden.
- Forskrift om produksjonstilskot og avløyartilskot bør ikkje slåast saman.
- Definisjonen av bevaringsverdig rase bør skje med fagleg grunnlag (Genressurscenter) og bør ligge fast i forskrifta slik at den er langsiktig og forutsigbart.
- Dagens ordning med mulighet for dispensasjon for beiting med dyr frå samdriften er betre tilpassa faktiske forhold der grunneigaren har tilsyn med dyra og vanlegvis ansvar og interesse for vedlikehald av gjerde og beiteareal.
- Forslag som ligg inne gjeldande avkorting og regelverksbrot vil i mange tilfelle vera uforholdsmessige. Dagens «kan»-regel for avkorting ved feilopplysningar bør vidareførast.

Kai Ove Riise